

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wejherowie

84-200 Wejherowo; ul. Obrońców Helu 3
tel/fax 0~58 6727427, e-mail: psse.wejherowo@pis.gov.pl

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wejherowskiego w roku 2020

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wejherowie
Ewa Banasik

Wstęp

Mam przyjemność przedstawić Państwu informację na temat stanu sanitarno-higienicznego i sytuacji epidemiologicznej powiatu wejherowskiego w roku 2020. Raport zawiera dane statystyczne wraz z omówieniem najważniejszych zagadnień z zakresu działalności naszej Inspekcji.

Od początku 2020 roku mamy do czynienia z gwałtownie rozprzestrzeniającą się na całym świecie pandemią wywołaną przez koronawirusa SARS-CoV-2. Powoduje on zespół ostrej niewydolności oddechowej, prowadzący do wyjątkowo dużej zachorowalności i umieralności. Do końca 2020r na świecie potwierdzono 81 mln zakażeń a niemal 1,8 mln osób zmarło z powodu COVID-19. W Polsce w tym czasie potwierdzono prawie 1,3 mln zakażeń, wystąpiło ponad 28,5 tys zgonów. W powiecie wejherowskim do końca roku sprawozdawczego zarejestrowano 8876 osób zakażonych oraz 178 zgonów z powodu epidemii.

Jednym z organów, odgrywających kluczową rolę w zwalczaniu epidemii w kraju jest Państwowa Inspekcja Sanitarna. To właśnie pracownicy naszej inspekcji, jako pierwsi zostali wyznaczeni do podejmowania wielopłaszczyznowych działań przeciwepidemicznych. Początkowo zobligowano nas do koordynowania zadań związanych z kierowaniem osób podejrzanych o zakażenia SARS-CoV-2 na badania, współpracy z zespołami wymazowymi, zlecaniem testów i informowaniem o wynikach badań. Musieliśmy również zajmować się organizacją hospitalizacji pacjentów z ciężkimi objawami. Dopiero od jesieni opiekę nad pacjentami podejrzanymi i zakażonymi koronawirusem, zgodnie ze swoimi kompetencjami, przejęli lekarze I-go kontaktu. W dalszym ciągu do naszych zadań należy prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych w celu szybkiego ustalenia osób z kontaktu, w celu objęcia ich kwarantanną. Prowadzone dochodzenia epidemiologiczne mają na celu zahamowanie szerzenia się zakażeń, w tym celu zlecane są m. in. testy diagnostyczne i ustalane są źródła zakażenia. Inną ważną rolą inspekcji jest sprawozdawczość dotycząca liczby zakażonych, zgonów i liczby ozdowieńców, umożliwiającą ocenę stanu epidemii. Kolejne zadania to m. in. opracowywanie ognisk epidemicznych, weryfikacja danych w EWP, dotyczących wyników badań w kierunku SARS-CoV-2, czasu trwania izolacji, kwarantanny, ewentualnego skrócenia bądź zwolnienia z izolacji lub kwarantanny.

Pomimo ogromnego obciążenia pracą od początku epidemii nie udało się zwiększyć liczby zatrudnienia w Stacji. Odczuwalne braki kadrowe są uzupełniane w oparciu o pracowników zewnętrznych. W roku 2020 mieliśmy na stażu 12 osób z Powiatowego Urzędu Pracy, korzystaliśmy z pomocy dwóch pracowników Starostwa powiatowego, pięciu pracowników Urzędu Marszałkowskiego, kilku żołnierzy WOT oraz pracowników WSSE w Gdańsku. Wadą tej zewnętrznej współpracy jest duża rotacja pracowników, zdalna forma pracy lub konieczność zapewnienia stanowisk pracy w siedzibie Stacji. W celu zapewnienia efektywniejszej, płynnej realizacji nałożonych na nas zadań zostaliśmy zobowiązani do pracy dwuzmianowej, pełnienia dyżurów weekendowych, w tym konieczności obsługi systemu SEPIS przez 7 dni tygodnia od 7.00 do 21.00 jak i sprawowania całodobowych dyżurów pod telefonem alarmowym.

We wszystkich stacjach sanitarno-epidemiologicznych na terenie kraju trwa proces digitalizacji inspekcji sanitarnej. Od połowy 2020 roku jesteśmy sukcesywnie wyposażani w dodatkowy sprzęt komputerowy i telefony komórkowe. Do końca roku 2020 otrzymaliśmy 23 laptopy i 15 telefonów komórkowych, oraz 21 telefonów stacjonarnych pracujących poprzez łącza internetowe.

Trwająca od jesieni cyfryzacja ma usprawnić pracę inspekcji sanitarnej. Na chwile obecną systemy informatyczne są na etapie wdrażania i ciągłej modyfikacji. Dużą nowością jest wprowadzenie Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej SEPIS do kontaktu obywatela z organami PIS, jak również integracja funkcjonujących systemów informatycznych Ewidencja Wjazdu Pojazdów EWP, SEPIS i SRWE, służących do ewidencji i przetwarzania danych osób zakażonych oraz osób z kontaktu. Dzięki systemom informatycznym wprowadzono takie ułatwienia jak zniesienie obowiązku wydawania pisemnych decyzji o izolacji i kwarantannie, automatyczne nakładanie

obowiązku izolacji przez system informatyczny EWP czy możliwość zgłoszenia swoich danych do systemów bezpośrednio przez osoby kwarantannowane.

Zaangażowanie większości pracowników Stacji do zadań związanych ze zwalczaniem epidemii było przyczyną wstrzymania kontroli planowych w poszczególnych sekcjach. W większości przypadków ograniczyliśmy się do przeprowadzania kontroli interwencyjnych, dotyczących zagrożenia życia lub zdrowia, oraz kontroli akcyjnych, dotyczących m. in. oceny przestrzegania czasowych nakazów, ograniczeń i obostrzeń. Kontrole te często przeprowadzane były w asyście Policji. Dodatkowo prowadzone były urzędowe pobory prób żywności, odbiory obiektów żywieniowo-żywnościowych oraz w bardzo ograniczonej ilości urzędowe pobory prób wody. Prowadzimy również postępowania administracyjne w celu nałożenia administracyjnych kar pieniężnych w związku nieprzestrzeganiem obowiązujących ograniczeń, nakazów i zakazów.

Opiniowanie zabezpieczenia imprez masowych pod względem sanitarnym.

Przed wydaniem opinii sanitarnej ocenie podlegają zasady wyposażenia obiektu w urządzenia sanitarne (dostateczna liczba toalet), sposób postępowania z odpadami (gromadzenie, bieżące ich usuwanie), rozmieszczenie punktów medycznych, zabezpieczenie w wodę zdatną do spożycia oraz podmioty zapewniające ofertę gastronomiczną.

W roku 2020 wydano 2 opinie na następujące imprezy masowe:

- „Zawodowa Gala MMA K1 V „Gra o Tron”, w dniu 08.02.2020r. na terenie Hali widowiskowo- sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji ul. Mickiewicza 49 w Rumii;
- „Tego jeszcze nie było”, w dniu 06.03.2020r. na terenie Hali widowiskowo- sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji ul. Mickiewicza 49 w Rumii.

W późniejszym czasie nie organizowano imprez masowych z uwagi na ogłoszony w kraju stan epidemii i związane z tym obostrzenia.

Zapobieganie chorobom zakaźnym

- **Zadania realizowane przez PSSE w Wejherowie w ramach zwalczania epidemii COVID-19 w roku 2020.**
 - udzielanie informacji telefonicznej na temat koronawirusa, interpretacji obowiązujących przepisów, kwarantanny, wyników, itp. – w sumie około kilkunastu tysięcy spraw;
 - rozpatrywanie spraw wpływających drogą internetową i przekazywanie odpowiedzi telefonicznie bądź wysyłanie e-mail – wpłynęło prawie 14 000 spraw;
 - przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych z osobami objętymi kwarantanną lub izolacją oraz wpisywanie do systemu EWP i innych rejestrów prowadzonych około kilkunastu tysięcy spraw
 - prowadzenie ewidencji „nadzór epidemiologiczny” i przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych z osobami podejrzanymi o zakażenie, zgłoszonymi przez lekarza, ewentualne zlecenie im wymazów
 - kierowanie osób z ognisk epidemicznych oraz otoczenia osób zakażonych na wymazy;
 - informowanie obywateli o wynikach badań zleconych przez PSSE w Wejherowie;
 - stała współpraca z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych;
 - prowadzeni elektronicznych rejestrów chorób zakaźnych SRWE dotyczących izolacji, hospitalizacji, ozdowieńców i zgonów;
 - przesyłanie do WSSE raportów statystycznych dotyczących zachorowań, zgonów, ozdowieńców i ognisk epidemicznych

- obsługa elektronicznego systemu SEPIS do kontaktu obywatela z organami PIS przez wszystkie dni tygodnia między 7.00 a 21.00
- wydawanie wnioskodawcom zaświadczeń o okresie odbywania kwarantanny – ok.550 zaświadczeń;
- opiniowanie wewnętrznych regulaminów lub procedur postępowania związanych z epidemią opracowanych przez zarządzających instytucjami kultury, obiektami hotelarskimi oraz innymi placówkami wznawiającymi działalność, każdorazowo przed ponownym otwarciem obiektu oraz organizowanych imprez typu zawody sportowe, pielgrzymki – 61 opinii;
- ścisła współpraca z zarządzającymi domami pomocy społecznej oraz placówkami zapewniającymi całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, przedstawianie rekomendacji Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego mających na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców, opiniowanie wewnętrznych regulaminów lub procedur,- 10 opinii.
- organizacja na przełomie V/VI badań przesiewowych pracowników i pensjonariuszy w domach opieki. Badaniami objęto 21 największych podmiotów na 29 funkcjonujących w powiecie.3 placówki nie wyraziły zgody na badania.
- współpraca z samorządami gminnymi w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi od osób izolowanych i kwarantannowanych;
- rozpatrywanie wniosków i prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących skrócenia kwarantanny (marynarze, kierowcy, inni) – przyjęto 234 wnioski, które rozpatrzono następująco:
 - wydano 91 decyzji odmownych,
 - w 106 przypadkach skrócono kwarantannę lub zwolniono z jej odbywania,
 - pozostałe wnioski były bezprzedmiotowe lub zostały przekazane zgodnie z właściwością miejscową do innych PSSE.
- przeprowadzanie telefonicznych wywiadów u osób na kwarantannie rządowej (granica) – dot. objawów i stanu zdrowia (marzec-kwiecień 2020)
- dystrybucja plakatów dot. koronawirusa – do 7 rzędów gmin, 3 urzędów miast i do starostwa powiatowego (marzec 2020). Rozesłanie drogą elektroniczną do MZK, do szkół i przedszkoli, do urzędów miast i gmin spotu edukacyjnego i plakatów dot. koronawirusa.
- zaprojektowanie i dystrybucja 20 000 ulotek na temat profilaktyki COVID-19 sfinansowanych przez Starostwo Powiatowe w Wejherowie - do urzędów, hoteli, zakładów kosmetycznych i fryzjerskich, bibliotek miejskich i gminnych, pływalni, zakładów pracy, NZOZ-ów, sklepów, restauracji.
- udzielanie porad telefoniczne i mailowych dyrektorom żłobków, przedszkoli i szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz dla organizatorów wypoczynku letniego i zimowego dot. zasad postępowania w przypadku pojawienia się COVID-19 w placówce oraz przygotowania placówki do przyjęcia dzieci.
- koordynacja działań placówek edukacyjnych w momencie pojawienia się przypadków COVID-19 w tych placówkach: kontakt telefoniczny i e-mail z dyrektorami placówek, instruowanie o zasadach postępowania, nadzór nad podjętymi działaniami,
- wydawanie opinii dot. nauki zdalnej lub zawieszenia zajęć, wydawanie komunikatów o nadzorze epidemiologicznym – wydano 71 opinii pozytywnych w zakresie nauki zdalnej lub zawieszenia zajęć, 13 opinii negatywnych, 32 komunikaty o nadzorze epidemiologicznym.
- sporządzanie i wysyłanie codziennych notatek z danymi dotyczącymi bieżącej sytuacji epidemiologicznej w powiecie do PCZK Starostwo Wejherowo oraz umieszczanie na stronie internetowej Stacji (kontakt z mediami).
- w okresie przedwyborczym codzienne przekazywanie do urzędów gmin danych o osobach w kwarantannie w każdej gminie.

- umieszczanie aktualnych informacji dot. COVID-19 na profilu facebook Stacji i na stronie internetowej Stacji.
- przekazywanie informacji o osobach kwarantannowanych wymagających pomocy do MOPS/GOPS
- przekazywanie na wniosek informacji o miejscach kwarantanny i izolacji domowej kuratorom lub komornikom sądowym, sądom lub prokuratorom.
- współpraca z telewizją kablową Chopin w zakresie udzielanie informacji o kwarantannie mieszkańców, u których zdarzały się awarie sieci (marzec-maj 2020).

• Dane epidemiologiczne dotyczące COVID-19

W trakcie epidemii wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu wejherowskiego:

- objęto nadzorem epidemiologicznym (izolacje, kwarantanny, nadzór) 32173 osoby,
- wydano 10715 decyzji o kwarantannie i izolacji, od 26.10.20r organ decyzji nie wydawał,
- u 34014 osób wykonano badania laboratoryjne w kierunku zakażenia SARS-CoV-2 (przez laboratorium WSSE w Gdańsku, oraz laboratoria prywatne).
- zarejestrowaliśmy 8876 przypadków zakażeń potwierdzonych laboratoryjnie, 5945 ozdowieńców, 549 hospitalizacji,
- w sumie doszło do 178 zgonów z powodu COVID-19.
- łącznie na kwarantannie rządowej i po kontakcie z zakażonym przebywało 28010 osób.
- od początku epidemii wystąpiło 81 ognisk epidemicznych COVID 19 (nie wliczając ognisk rodzinnych). Największe dotyczyły dwóch domów seniora w Koleczkowie gm. Szemud, gdzie w jednym z nich było 119 osób dodatnich (w tym 10 osób z personelu), a w drugim były 84 osoby dodatnie (w tym 21 osób z personelu). Łącznie ogniska epidemiczne stwierdzono w 10 placówkach świadczących całodobową opiekę nad osobami starszymi lub niepełnosprawnymi.

W ramach zapobiegania innym chorobom zakaźnym:

- Zarejestrowano spadek zachorowań na odrę – w 2020r. zarejestrowano 1 przypadek takiego zachorowania – była to osoba niezaszczepiona. W 2019r. odnotowano 5 potwierdzonych przypadków zachorowania na odrę.
- Odnotowano 17 zachorowań na gruźlicę płuc (o 1 zachorowanie mniej niż w roku ubiegłym). Dodatkowo objęto nadzorem 7 osób z otoczenia, które zostały narażone na zakażenie w wyniku kontaktu z osobą chorą prątkującą. Istotnym problemem jest zwalczanie i zapobieganie gruźlicy w środowiskach zagrożonych (osoby bezdomne, o niskim statusie ekonomicznym, przewlekłe chorzy, uzależnieni).
- Zaobserwowano spadek liczby wykrytych zakażeń WZW typu B – zarejestrowano 17 osób (o 36 osób mniej niż w roku 2019). Na bezpłatne szczepienia p/w WZW typu B skierowano 10 osób z najbliższego otoczenia osób zakażonych.
- Nie zarejestrowano żadnego przypadku wirusowego zapalenia wątroby typu C.
- Odnotowano spadek zachorowań na krztusiec – zgłoszono 6 przypadków, tj. o 19 mniej niż w roku 2019.
- Zarejestrowano znaczny spadek ilości przypadków inwazyjnej choroby pneumokokowej – zgłoszono 5 zachorowań tj. o 22 mniej niż w roku ubiegłym.
- W 2020r. odnotowano 101 przypadków zachorowań na boreliozę (liczba zachorowań zmalała o 91 w porównaniu z 2019r.)
- Zmaląa liczba zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne – zarejestrowano 81099 przypadków, to o 57368 mniej niż w 2019r.
- Zarejestrowano 39 przypadków zatruc pokarmowych (wzrost do ubiegłego roku o 15) oraz 16 ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Trzy ogniska wywołane pałeczką

Salmonelli, jedno Astrowirusem i jedno wirusem zapalenia wątroby typu A. W pozostałych 8 ogniskach nie udało się ustalić czynnika etiologicznego.

Tabela 1 Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych w powiecie wejherowskim w latach 2009-2020.

Lp.	Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań											
			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	69	81	67	40	55	115	88	124	103	43	39	39
2.		posocznica	1	1	0	1	2	-	5	4	4	1	-	-
3.		Inne zakażenie pozajelitowe	-	-	-	3	3	-	1	1	-	-	-	-
4.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe		-	2	-	33	51	125	126	95	85	62	73	65
5.	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe		26	6	-	-	2	1	2	4	1	1	-	-
6.	Lamblioza (giardioza)		3	6	-	3	2	8	10	1	8	5	8	1
7.	Wirusowe zakażenia jelitowe	ogółem	281	273	417	744	777	1307	1110	862	876	1145	340	340
		w tym zakażenia wywołane przez rotawirusy	251	242	374	322	213	416	420	222	282	295	42	42
8.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		195	188	308	398	469	687	450	353	365	480	415	123
9.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	174	131	141	669	796	916	495	570	551	851	376	376
		w tym biegunka u dzieci do lat 2	49	26	55	273	345	291	141	119	113	182	68	68
10.	Krzyszyc		0	3	6	13	20	6	16	71	61	7	25	6
11.	Płonica (szkarlatyna)		142	65	58	185	361	274	218	154	189	181	164	52
12.	Borelioza		15	13	22	32	43	50	47	68	117	127	192	101
13.	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		33	42	34	39	37	36	32	47	43	34	54	18
14.	Wirusowe zapalenie opon mózgowych		6	7	5	10	15	20	10	6	5	10	5	1
15.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu		-	-	-	-	11	8	3	2	4	6	4	-
16.	Ospa wietrzna		840	922	857	1709	1559	1432	1329	1595	1117	1166	1739	696
17.	Różyczka		21	20	3	10	206	11	10	8	4	2	4	5
18.	Wirusowe zapalenie wątroby	typu B - przewlekłe	7	7	2	-	2	57	75	78	58	39	17	17
19.		typu C (definicja z 2005r.+ definicja z 2014r.)	1	2	5	3	8	36	15	12	19	14	-	-
20.		wykryto jedynie przeciwciała anty-HCV	-	-	2	7	9	18	28	30	49	24	4	4
21.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)		9	16	4	22	12	20	8	13	13	9	11	5
22.	Bąblowica		1	-	0	-	-	1	1	1	-	-	1	-
23.	Inwazyjna choroba pneumokokowa		3	2	3	5	11	9	9	16	19	13	23	5
24.	Grypa i zachorowania grypopodobne		9545	2662	8186	41039	117670	112349	162296	173415	162857	157714	138467	81099
25.	Grypa u dzieci do lat 14		4793	641	2636	22245	65932	59386	84775	89932	81323	77230	69832	34814
26.	Gruźlica		-	-	-	-	-	23	17	28	14	26	18	17
27.	COVID-19		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8876
28.	Zgony z powodu choroby zakaźnej		-	-	-	-	-	19	13	22	12	5	2	196

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

- W roku 2020 zaobserwowano niewielki wzrost liczby odmów wykonania szczepień – odnotowano 792 rodziców uchylających się (756 na koniec 2019r.). Obowiązek wykonania zaległych szczepień dotyczy 544 dzieci, to jest o 23 dzieci więcej, niż w roku ub. Wystawiono

2 upomnienia, nie wystawiono wezwań ani tytułów wykonawczych z wnioskiem o nałożenie kar grzywny (rok wcześniej 16 wniosków).

- W związku z epidemią wstrzymano realizację Programu Szczepień Ochronnych w marcu i kwietniu, dalej szczepienia odbywały się z pewnymi ograniczeniami. Brak pełnej sprawozdawczości z punktów szczepień na dzień opracowania raportu uniemożliwia przedstawienie oceny realizacji szczepień dzieci i młodzieży w roku 2020.

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

- Kontrole stanu sanitarnego przeprowadzono w 173 obiektach użyteczności publicznej z 929 ujętych w ewidencji. W związku z ogłoszonym w kraju w marcu 2020r. stanem epidemii i związanymi z tym obostrzeniami, zgodnie z poleceniem Głównego Inspektora Sanitarnego, zawieszono przeprowadzanie kontroli bieżących. Wyjątek stanowiły działania interwencyjne, dotyczące sytuacji mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi.
- W skontrolowanych obiektach, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, wydano 23 decyzje merytoryczne, 15 decyzji płatniczych na kwotę 2085 zł oraz wystawiono 3 mandaty na łączną kwotę 500 zł.
 - W roku 2020 zaplanowano zwrócenie szczególnej uwagi na zachowanie właściwego reżimu sanitarnego w zakładach fryzjerskich oraz zakładach kosmetycznych, gdzie wykonywane są zabiegi naruszające ciągłość tkanki. Oceniano przede wszystkim opracowanie i wdrożenie procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń. Łącznie przeprowadzono 52 kontrole, wydano 2 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno – higienicznego oraz nałożono 1 mandat karny na kwotę 300 zł za stwierdzone nieprawidłowości. Nieprawidłowości dotyczyły głównie niewłaściwego prowadzenia procesu sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia stosowanych do zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanki i brak procedur.
 - W placówkach medycznych przeprowadzono 34 kontrole, w tym 9 kontroli w punktach szczepień. Wydano 21 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno – higienicznego oraz nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 300 zł.
- Wydano 53 decyzje zezwalające na ekshumacje zwłok, 33 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy oraz 3 decyzje zezwalające na przewóz zwłok poza granice kraju.
- W związku z wprowadzeniem prawnego obowiązku zapewnienia przez gminy sposobu selektywnej zbiórki odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek oceniano w trakcie opiniowania projektów uchwał rad gmin dotyczących regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach realizację tego obowiązku.

Zapobieganie chorobom zawodowym i nadzór nad warunkami pracy

- W 2020r. w ewidencji PSSE w zakresie nadzoru nad warunkami pracy zarejestrowanych było 420 zakładów, w których występuje narażenie pracowników na co najmniej jeden z czynników szkodliwych: pyły, hałas, wibracje, czynniki chemiczne, czynniki biologiczne, mikroklimat. Liczba pracowników narażonych (na podstawie danych zebranych podczas ostatniej w danym zakładzie kontroli):
 - hałas – 6751, w tym 714 osób w przekroczeniach;
 - pyły – 4518, w tym 110 osób w przekroczeniach;
 - czynniki chemiczne – 2580, w tym 0 osób w przekroczeniach;
 - wibracje – 93, w tym 15 osób w przekroczeniach;
 - czynniki biologiczne – 3605 osób;

- czynniki rakotwórcze i mutagenne – 494 osoby.
- W ramach nadzoru nad właściwymi warunkami pracy i przeciwdziałania chorobom zawodowym przeprowadzono 42 kontrole w 40 zakładach. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 20 zakładach (71 w 2019r.) oraz wydano 20 decyzji administracyjnych m.in. zobowiązujących pracodawców do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (77 w 2019r.). Głównie dotyczyły one: braku badań środowiska pracy (18 zakładów), złego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy i zaplecza sanitarnego (4 zakłady).
- Po analizie wyników badań środowiska pracy stwierdzono łącznie w 4 zakładach przekroczenia normatywów:
 - dopuszczalnego stężenia pyłu w 2 zakładach (4 w 2019r.);
 - dopuszczalnego stężenia czynników chemicznych w 1 zakładzie (4 w 2018r) - mangan i jego związki;
 - dopuszczalnego natężenia hałasu na stanowiskach pracy w 2 zakładach, na stanowiskach pracy, na których występuje narażenie na hałas pracownicy zobowiązani są do stosowania ochronników słuchu.
- W 2020r. stwierdzono 1 chorobę zawodową – nowotwór – międzybłoniak opłucnej, w związku z narażeniem na włókna azbestu.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

- W 2020r. przeprowadzono 11 kontroli (64 w 2019r.) w 11 zakładach, których celem było sprawdzenie czy stosowane w zakładach pracy niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny były właściwie klasyfikowane, oznakowane i pakowane oraz czy pracownicy je wykorzystujący byli informowani o właściwościach tych substancji, w tym o zagrożeniach dla zdrowia podczas użytkowania.
- Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania substancji lub mieszanin chemicznych, decyzji w tym zakresie nie wydano (3 w 2019r.).

Nadzór nad bezpieczeństwem żywności

- W 2020 r. przyjęto 62 powiadomienia w Systemie Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF, z czego 6 dotyczyło suplementów diety. Środki spożywcze zostały zakwestionowane m.in. z uwagi na przekroczenie dopuszczalnych limitów zawartych w nich substancji, obecność bakterii chorobotwórczych, zanieczyszczenie żywności pozostałościami pestycydów, cyjanowodorem, niedozwolonymi barwnikami. Podejmowano działania mające na celu monitorowanie procesu wycofywania niebezpiecznych środków spożywczych z obrotu handlowego. W związku z powiadomieniami RASFF przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną ze względu na przekroczenie dopuszczalnego poziomu migracji sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych w wyrobie do kontaktu z żywnością: ugniataczu do ziemniaków pobranym do badań w sklepie Comes s.c. w Bolszewie w kierunku migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych. W wyniku podjętych działań ustalono ilość zakwestionowanego wyrobu przeznaczonego do kontaktu z żywnością na stanie magazynowym i nakazano wycofanie produktu z obrotu zgodnie z procedurami obowiązującymi w zakładzie.
- Wydano 15 decyzji administracyjnych na poprawę stanu higieniczno-sanitarnego oraz nakazujących usunięcie naruszeń prawa żywnościowego w zakładach żywnościowo-żywnieniowych na terenie powiatu wejherowskiego. Nałożono 51 mandatów karnych na łączną kwotę 9.800 zł. Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami podczas kontroli był niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny zakładu, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie przydatności do spożycia, brak prowadzenia zapisów w ramach procedur HACCP oraz GHP/GMP opracowanych dla poszczególnych zakładów.

- Skierowano 1 wniosek o ukaranie do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z uwagi na rozszerzenie działalności poza zakres decyzji wydanej przez PPIS w Wejherowie.
- Wydano 4 decyzje z rygiorem natychmiastowej wykonalności nakazujące wstrzymanie produkcji lub obrotu żywnością ze względu na bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia ludzi:
 - a) wstrzymującą produkcję żywności w zakładzie produkcyjnym „Jacek Placek” w Gowinie, ul. Wejherowska 110 (hala nr II), z uwagi na ślady obecności gryzoni w obiekcie. Zakład został ponownie uruchomiony po przeprowadzeniu deratyzacji obiektu.
 - b) wstrzymującą produkcję żywności w zakładzie cateringowym w Redzie, ul. Obwodowa 111 ze względu na obecność bakterii chorobotwórczych *Escherichia coli* w próbkach posiłków oraz w próbkach wymazów sanitarnych pobranych z powierzchni mających kontakt z żywnością. Zakład uruchomiono ponownie po przeprowadzeniu dezynfekcji oraz przedłożeniu wyników badań mikrobiologicznych potwierdzających jej skuteczność.
 - c) wstrzymującą pakowanie posiłków w pomieszczeniu pakowni zakładu cateringowego „Diety od Brokuła” w Rumi, ul. Zakopiańska 1 w związku z obecnością bakterii *Listeria monocytogenes* w próbce wymazu z listwy przypodłogowej w pomieszczeniu pakowni. Pakownię uruchomiono ponownie po przeprowadzeniu dezynfekcji ww. pomieszczenia oraz przedłożeniu wyników badań mikrobiologicznych potwierdzających skuteczność przeprowadzonej dezynfekcji.
 - d) nakazującą wycofanie z obrotu cukierków ze sklepu Biedronka w Rumi, ul. Dąbrowskiego 76, w których na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono obecność larw owadów oraz przeprowadzenie na terenie zakładu dezynsekcji.
- W roku 2020 pobrano do badań laboratoryjnych 307 próbek, w tym 294 próbki żywności, 5 próbek kosmetyków oraz 8 próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Zdyskwalifikowano 22 próbki, w tym 1 próbkę cukierków ze względu na zakwestionowaną organoleptykę (obecność larw owadów), 1 próbkę posiłku (dieta pudełkowa) oznakowanego jako bezglutenowy ze względu na obecność glutenu, 10 próbek posiłków (dieta pudełkowa) oraz 3 próbki wymazów sanitarnych z powierzchni przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych w zakładzie cateringowym ze względu na obecność bakterii chorobotwórczych: *Escherichia coli*, 6 próbek lodów pobranych w sezonie letnim w miejscowości nadmorskiej ze względu na obecność bakterii *Enterobacteriaceae* oraz 1 próbkę wyrobu do kontaktu z żywnością: ugniatacza do ziemniaków ze względu na przekroczenie dopuszczalnego poziomu migracji sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych.
- W 2020 r. przeprowadzono 5 kontrole sklepików szkolnych, 3 stołówek szkolnych oraz 9 pionów żywienia w przedszkolach i punktach przedszkolnych pod kątem oceny przestrzegania wymagań określonych w znowelizowanym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016r. Aktualnie, w rejestrze zakładów nadzorowanych przez PPIS w Wejherowie znajduje się 30 sklepików szkolnych. W 1 sklepiku szkolnym stwierdzono w sprzedaży środki spożywcze nieodpowiadające wymaganiom ww. Rozporządzenia, nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 200 zł (za brak środka do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością oraz za środek spożywczy po upływie terminu przydatności do spożycia).
- W rejestrze zakładów nadzorowanych przez PPIS w Wejherowie znajdują się 43 pionów kuchennych w szkołach (w tym w 12 zakładach prowadzone jest żywienie w systemie cateringowym). W 2020 r. przeprowadzono łącznie 7 kontrole w stołówkach szkolnych. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł za środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia, wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego. W pionach kuchennych w przedszkolach przeprowadzono łącznie 20 kontrole (w tym 2 w związku ze zgłaszanymi interwencjami). Obecnie, pod nadzorem tutejszego organu znajduje się 117 stołówek w przedszkolach (w tym w 76 prowadzone jest żywienie w formie cateringu). Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł (za brak zapisów w ramach obowiązujących w zakładzie procedur GHP i procedur opartych na zasadach systemu HACCP).

- W 2020 r. wpłynęło 118 interwencji konsumentów (głównie w zakresie niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego zakładów, braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu pracującego w kontakcie z żywnością, wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia, niewłaściwej jakości potraw serwowanych w zakładach żywienia zbiorowego otwartego oraz przygotowywanych przez zakłady cateringowe).

Nadzór nad środkami zastępczymi („dopalacze”)

Prowadzono działania monitorowania rynku w powiecie wejherowskim pod kątem wprowadzania do obrotu środków zastępczych, jak również codziennie raportowano sytuację na temat hospitalizowanych osób podejrzanych o zażywanie środków zastępczych. W 2020 roku nie wpłynęło podejrzenie wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz nie zarejestrowano przypadków zatrucia takimi produktami.

Nadzór nad jakością wody

Z uwagi na przekierowanie do zwalczania epidemii wszystkich pracowników Stacji ograniczono urzędowy pobór prób wody, przeprowadzając ocenę jakości wody głównie na podstawie badań wykonywanych przez administratorów wodociągów i właścicieli basenów.

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- PPIS w Wejherowie nadzoruje jakość wody w 80 wodociągach.
W 2020r. w związku ze stwierdzoną niewłaściwą jakością wody wydano:
 - 1 decyzję administracyjną na poprawę jakości bakteriologicznej wody- wodociąg Dziecielec Dolny (gm. Łęczyce). W przedmiotowym wodociągu stwierdzono brak przydatności wody do spożycia dla ludzi ze względu na obecność bakterii Escherichia coli, bakterii grupy coli oraz ponadnormatywną ilość ogólnej liczby mikroorganizmów w 22^oC – postępowanie prowadzone do chwili obecnej.
 - 1 decyzję administracyjną na poprawę jakości fizykochemicznej wody– wodociąg Leśno (gm. Szemud)- termin realizacji decyzji do 26.02.2021r.
- Badania na obecność bakterii Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej przeprowadzono w 24 obiektach użyteczności publicznej (szpitale, domy seniora, hotele, baseny itp.) W dwóch obiektach stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości - niezwłocznie podjęte działania naprawcze przez zarządcę obiektu przyczyniły do poprawy jakości wody. W 2020r. PPIS w Wejherowie nie wydawał decyzji odnośnie skażenia wody bakteriami Legionella sp.

Nadzór nad jakością wody w kąpieliskach

Na terenie powiatu wejherowskiego w sezonie letnim 2020 zorganizowano 2 kąpieliska:

1. „Jezioro Wysoka- Wycztok” w miejscowości Kamień
2. „Jezioro Żarnowieckie - Przystań w Nadolu”

Woda ww. kąpieliskach przez cały sezon kąpielowy była przydatna do kąpiei, spełniała wymagania w odniesieniu do parametrów określonych w załączniku nr 1 w części A do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiei (Dz.U. z 2019r., poz. 255)

W sumie w sezonie 2020 wydano 8 bieżących ocen o przydatności wody do kąpiei

W 2020r. nie uruchomiono kąpieliska morskiego w Lubiatowie, pomimo spełnianych wszystkich formalności prawnych, jako przyczynę wskazano ograniczenia związane z epidemią COVID 19.

W dalszym ciągu nie zalegalizowano popularnego, licznie odwiedzanego miejsca zwyczajowo wykorzystywanego do kąpielii nad jeziorem Zawiat w gm. Wejherowo.

Nadzór nad jakością wody w basenach

- W 2020r. w powiecie wejherowskim nadzorowano jakość wody w 11 obiektach basenowych:
 - trzy z nich zlokalizowane są przy szkołach (tj.: przy SZS w Gniewinie, SP nr 3 w Wejherowie, przy SP nr 8 w Rumi),
 - w siedmiu w obiektach hotelowych (Hotel Faltom w Rumi, Hotel Faltom Business Rumia Hotel Victoria Bolszewo, Hotel Mistral w Gniewinie, Agroturystyka Orfa w Nadolu, Hotel Falko w Rumi, Hotel Olimp w Wejherowie),
 - jeden kompleks rekreacyjno-sportowy Aquapark Reda.
- Jakość wody we wszystkich obiektach basenowych w trakcie użytkowania odpowiadała wymaganiom sanitarnych
- W związku z panującą sytuacją epidemiczną obiekty basenowy działały z zachowaniem wymaganego reżimu sanitarnego bądź były czasowo wyłączone z użytkowania

Stan sanitarny placówek oświatowo-wychowawczych

Stan sanitarno-higieniczny szkół

W związku z epidemią COVID-19 od połowy marca 2020r. do przerwy wakacyjnej wprowadzono we wszystkich placówkach nauczanie zdalne. Z kolei od 19 października 2020r. wprowadzono zdalne nauczanie dla szkół średnich, a o tydzień później dla klas IV-VIII w szkołach podstawowych. Klasy I-III zostały objęte nauką zdalną od 8 listopada, i taki stan rzeczy trwał do końca roku 2020.

- W trakcie nauki stacjonarnej przeprowadzono kontrole w 8 szkołach z 75 podległych. Nieprawidłowości stwierdzono w 5 placówkach, w stosunku do których wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 5 decyzji administracyjnych i 5 decyzji płatniczych. Nieprawidłowości dotyczyły głównie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń oraz wyposażenia sal dydaktycznych, braku osłon na grzejnikach żeliwnych chroniących przed kontaktem z elementami grzejnymi oraz braku dokumentacji do celów sanitarno -epidemiologicznych pracowników zajmujących się porcjowaniem posiłków dla uczniów.
- Warunki do utrzymania higieny osobistej w skontrolowanych szkołach są dobre. Wszystkie placówki mają zapewnioną zimną i ciepłą wodę bieżącą oraz kanalizację. Sanitariaty szkolne zaopatrzone są w środki do higieny osobistej typu mydło w płynie i ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki do rąk oraz papier toaletowy.
- Równomierne obciążenie uczniów zajęciami szkolnymi w stosunku do poprzedniego roku we wszystkich skontrolowanych w 2020 roku placówkach, nie uległo zmianie, różnice między liczbą godzin lekcyjnych między poszczególnymi dniami tygodnia wynoszą maksymalnie do dwóch godzin, przy zalecanej przez Głównego Inspektora Sanitarnego różnicę jednej godziny. Tak jak w latach ubiegłych problemem w szkołach jest dwuzmianowość, dotycząca głównie klas 0-III. Dodatkowym utrudnieniem dla uczniów była nauka w trybie zdalnym, wprowadzona w placówkach w związku z sytuacją epidemiologiczną na obszarze całego kraju lub na podstawie przesłanek epidemiologicznych, takich jak wystąpienie przypadku zakażenia SARS-Cov-2 wśród uczniów lub pracowników szkoły i lokalną sytuacją epidemiologiczną na danym obszarze. W tej sytuacji nie było konieczności prowadzenia nauki w systemie dwuzmianowym w klasach I-III.
- Wszystkie skontrolowane szkoły wyposażone były w stoliki i krzesła z certyfikatami, ocena dostosowania stolików i krzesełek do zasad ergonomii nie wykazała nieprawidłowości. Uczniowie klas 0-III mieli możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szafkach indywidualnych uczniów i w szafkach zbiorowych w salach lekcyjnych.
- Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji: spośród 8 placówek skontrolowanych w 2020r., 4 posiadają sale gimnastyczne wraz z zapleczem sanitarnym i boiskiem,

4 pozostałe szkoły mają niewystarczające warunki do prowadzenia zajęć w-f, do dyspozycji uczniów są pomieszczenia zastępcze, bez właściwego zaplecza sanitarnego i boiska, placówki te korzystały z hali sportowej i basenu znajdującego się poza terenem szkoły.

- Wszystkie skontrolowane w roku sprawozdawczym placówki zapewniły uczniom obiady jedno lub dwudaniowe. Posiłki były przygotowywane w kuchni szkolnej lub dostarczane w formie cateringu. Ponad połowa uczniów korzystała z ciepłych posiłków w szkole, w tym 24% stanowiły posiłki dofinansowane przez MOPS i GOPS.

- W celu oceny realizacji zaleceń Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości wody do bezpośredniego spożycia w poidelkach zamontowanych, PPIS w Wejherowie sprawuje nadzór nad przestrzeganiem procedur opracowanych przez dyrektorów tych placówek, które obejmują dbałość o bieżący stan sanitarny urządzenia, okresowy przegląd techniczny poidelka oraz badania jakości wody do spożycia. Od połowy marca 2020 roku w związku z trwającą epidemią, poidelka w szkołach zostały zamknięte w celu zapobiegania i przeciwdziałania COVID-19.

Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku sprawozdawczym zgłoszono łącznie 163 turnusów zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, tj o 66 mniej niż w roku poprzednim. Z wypoczynku skorzystało 2214 osób, tj. o 3327 mniej niż w roku poprzednim. Przeprowadzono 81 kontroli stanu sanitarnego. W 4 skontrolowanych placówkach stwierdzono nieprawidłowości w pionach kuchennych, które dotyczyły braku dokumentacji medycznej do celów sanitarno – epidemiologicznych personelu kuchennego oraz stanu sanitarnego kuchni.

Stan sanitarny żłobków, punktów przedszkolnych i przedszkoli.

- W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrole w 19 żłobkach, klubach dziecięcych, punktach przedszkolnych i przedszkolach, z 139 będących pod nadzorem PPIS w Wejherowie. Utworzono 4 nowe przedszkola i 3 żłobki, a 1 żłobek i 5 placówek przedszkolnych uległo likwidacji. Stan sanitarny skontrolowanych placówek w większości był dobry. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 skontrolowanym przedszkolu. Wydano 1 decyzje administracyjną, która dotyczyła poprawy stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń podłogi w dwóch salach dydaktycznych oraz decyzję płatniczą.

- Warunki do spożywania posiłków przez dzieci w placówkach są zapewnione. Skontrolowane placówki objęte są urzędową kontrolą żywności. Dzieci spożywają posiłki w salach dydaktycznych, przy stolikach lub w fotelikach do karmienia. W przeważającej większości posiłki dostarczają profesjonalne firmy świadczące usługi cateringowe.

- 15 skontrolowanych placówek posiada własne place zabaw, które w 100% wyposażone są w urządzenia z certyfikatami i regulaminem użytkowania. Place zabaw były ogrodzone, a ich stan sanitarny i techniczny w większości nie wzbudzał zastrzeżeń.

Interwencje dotyczące placówek oświatowo-wychowawczych

w 2020 r. zgłoszono 2 interwencje dotyczące:

- braku dostępu do ciepłej wody i braku środków higienicznych oraz złego stanu kafelek w toaletach;
- braku prawidłowej wentylacji na sali gimnastycznej.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Główne obszary działania promocji zdrowia:

- I. **Profilaktyka tytoniowa** - program antynikotynowy dla szkół podstawowych pt. „Bieg po zdrowie”. Adresowany do dzieci z klas IV szkoły podstawowej i ich rodziców. Do realizacji programu w roku

szkolnym 2019/2020 przystąpiło 20 szkół podstawowych, a program zrealizowało 738 uczniów i rodziców. Program był źródłem wiedzy na temat negatywnych skutków palenia tytoniu, jak i biernego wdychania dymu tytoniowego oraz ważnym elementem w kształtowaniu u dzieci prawidłowych zachowań prozdrowotnych. Do 23 placówek nauczania przekazano materiały edukacyjne dot. szkodliwości e-papierosów.

- II. **Profilaktyka chorób zakaźnych** - „Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2017-2021”. Celem programu był wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz kształtowanie prawidłowych postaw zdrowotnych, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie w kontekście HIV. Do 9 placówek nauczania przekazano materiały edukacyjne na temat profilaktyki HIV/AIDS. Profilaktyka zakażeń WZW B i C – realizacja wojewódzkiego programu edukacyjnego „Podstępne WZW”. Celem było upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, uświadomienie zagrożeń, zasad profilaktyki i roli badań profilaktycznych w tym zakresie. Przeprowadzono szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu w dniu 18.02.2020r. w PSSE Wejherowo, rozdano materiały edukacyjne. Do realizacji programu w roku szkolnym 2019/2020 zgłosiło się 8 szkół ponadpodstawowych, a programem objęto 2818 osób. Dystrybucja materiałów edukacyjnych na temat bezpłatnych szczepień przeciwko ospie wietrznej do 26 żłobków i klubów dziecięcych (styczeń 2020).
- III. **Profilaktyka uzależnień od alkoholu, tytoniu i środków psychoaktywnych** – profilaktyka używania dopalaczy oraz ogólnopolski program edukacyjny pt.: „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, kierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Do realizacji programu w roku szkolnym 2019/2020 zgłosiło się 7 szkół ponadpodstawowych, a programem objęto 1638 osób. W dniu 18.02.2020r. zorganizowano szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu w PSSE Wejherowo, rozdano materiały edukacyjne. Program ma na celu wyposażyć uczniów w wiedzę i umiejętności zmniejszające ryzyko utraty zdrowia i życia z powodu uzależnień, głównie w kontekście przyszłych ról rodzicielskich, relacji rodzinnych, spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu (zespół FAS), ograniczyć używanie substancji psychoaktywnych wśród młodzieży w wieku prokreacyjnym. Dojrzały, wolny od uzależnień i bezpieczny styl życia jest podstawą wypracowania zdolności dbania o szeroko pojętą miłość, a więc o takie umiejętności jak budowanie, rozwój i utrzymywanie relacji międzyludzkich. Do wszystkich szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu wejherowskiego rozesłano pocztą elektroniczną materiały dotyczące bezpiecznego wypoczynku zimowego, w tym ulotki dla młodzieży i dla rodziców na temat szkodliwości dopalaczy.
- IV. **Profilaktyka nowotworowa** – profilaktyka raka piersi i raka szyjki macicy oraz wojewódzki program edukacyjny pt.: „Znamie! Znam je?” – profilaktyka czerniaka. Do realizacji programu „Znamie! Znam je?” w roku szkolnym 2019/2020 zgłosiło się 8 szkół ponadpodstawowych, a programem objęto 2769 osób. Przeprowadzono szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu w dniu 18.02.2020r. w PSSE Wejherowo, rozdano materiały edukacyjne. Przez cały rok dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących unikania nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV, szczególnie w okresie wakacyjnym. Celem programu jest przekazanie wiedzy na temat czynników ryzyka zachorowania na czerniaka oraz zasad profilaktyki i wczesnego wykrywania, roli wizyt kontrolnych u dermatologa, unikania nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV, szkodliwości korzystania z solariów. W roku 2020 odbyła się akcja prozdrowotna o tematyce profilaktyki raka piersi w dniu 17.02.2020r. W punkcie informacyjnym można było poćwiczyć samobadanie piersi na fantomie, uzyskać porady i wskazówki dotyczące profilaktyki chorób, wykonać pomiar ciśnienia tętniczego krwi, wykonać symulację stanu nietrzeźwości przy użyciu alkogogli. Ponadto można było zaopatrzyć się w materiały edukacyjne. Zdjęcia z akcji umieszczono na profilu facebook stacji.
- V. **Profilaktyka nadwagi i otyłości** – do realizacji programu „Trzymaj Formę!” w roku szkolnym 2019/2020 zgłosiło się 29 szkół i planowano objąć 5300 dzieci. W dniu 25.02.2020r. przeprowadzono szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu, udział wzięło 12 koordynatorów, 6 kolejnych otrzymało materiały edukacyjne do programu w terminie późniejszym, z uwagi na nieobecność na szkoleniu. Z uwagi na epidemię COVID-19 realizacja programu edukacyjnego „Trzymaj Formę!” i Ogólnopolskiego konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia w maju 2020r. zostały odwołane przez organizatorów programu i konkursu.

VI. **Akcja letnia i zimowa** – podczas 79 kontroli wypoczynku zimowego i letniego przeprowadzono rozmowy z organizatorami i kierownikami wypoczynku dzieci i młodzieży, na temat zagrożeń i zachowania zasad bezpieczeństwa. Przekazano materiały edukacyjne na temat bezpiecznego spędzania czasu podczas ferii zimowych i wakacji letnich oraz szkodliwości zdrowotnych używania narkotyków, dopalaczy i palenia papierosów w tym e-papierosów (objęto 2214 dzieci). Zobowiązano kierowników i wychowawców wypoczynku do prowadzenia działań edukacyjnych z wykorzystaniem treści merytorycznych zawartych w otrzymanych materiałach. Do 189 przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu wejherowskiego rozesłano pocztą elektroniczną materiały dotyczące bezpiecznego wypoczynku zimowego, w tym ulotki dla młodzieży i dla rodziców.

- Przez cały rok w formie **interwencji nieprogramowych** poprzez: poradnictwo, informacje na profilu Facebook oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych w czasie akcji prozdrowotnych, akcji letniej i zimowej oraz podczas szkoleń, realizowana była edukacja w zakresie: promocji szczepień, profilaktyki grypy, zakażeń meningokokowych i pneumokokowych, HCV, HIV, raka piersi i raka szyjki macicy, chorób odkleszczowych (KZM i borelioza), odry, ospy, chorób przenoszonych drogą pokarmową, wszawicy i owsików, zatruc grzybami, profilaktyki otyłości i nadwagi, szkodliwości palenia tytoniu i używania dopalaczy, odpowiedzialnego korzystania z promieni UV oraz z antybiotyków, i innych zagadnień - zgodnie z bieżącymi potrzebami społeczeństwa. W ciągu całego roku publikowaliśmy na portalu społecznościowym Facebook na profilu Stacji różnorodne materiały edukacyjne głównie dotyczące COVID-19 oraz informacje i zdjęcia z realizacji działań z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz ostrzeżenia publiczne o zagrożeniach zdrowotnych ogłaszanych przez GIS.

Działania kontrolno-represyjne

Realizacja naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

- a) rozpatrywanie interwencji mieszkańców powiatu (przeprowadzenie kontroli lub przekazanie sprawy do Policji) – ok 30 spraw;
- b) rozpatrywanie notatek które wpłynęły od funkcjonariuszy Policji
 - w 30 sprawach wszczęto postępowanie administracyjne;
 - 6 osób zostało ukaranych administracyjną karą pieniężną na łączną kwotę 13 600 zł,
 - w 7 sprawach umorzono postępowanie administracyjne po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego,
 - 5 spraw zostało zawieszonych z powodu braku możliwości ustalenia miejsca pobytu/zamieszkania osoby, której dotyczyła notatka z Policji oraz braku możliwości skutecznego dostarczenia zawiadomienia o wszczęciu postępowania;
 - pozostałe sprawy w toku
 - prowadzono postępowania wyjaśniające dotyczące cudzoziemców, skierowano 32 wnioski do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w celu uzyskania informacji odnośnie pobytu na terenie Polski - 18 oczekuje na rozpatrzenie, w sprawie 14 uzyskano informacje o braku prowadzonego postępowania w sprawie legalizacji pobytu;
 - w części spraw dotyczących cudzoziemców nie wszczęto postępowań administracyjnych z uwagi na to że, nie można było ustalić ich miejsca pobytu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
 - w przypadku 37 osób notatki dotyczyły zmiany adresu odbywania kwarantanny
 - w pozostałych sprawach po analizie notatek sporządzonych przez funkcjonariuszy Policji nie znaleziono podstaw prawnych do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie naruszenia przepisów związanych z ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 poz.1842.), z uwagi na to że dostarczony materiał nie wskazywał jednoznacznie na możliwość popełnienia zabronionego czynu.

Tabela 2 Działania związane z zapobieganiem szerzenia się epidemii COVID-19 w roku 2020.

Lp.	Zagadnienie	Liczba
1.	Liczba osób objętych nadzorem epidemiologicznym (izolacje, kwarantanny, nadzór)	32 173
2.	Liczba osób, u których wykonano badania w kierunku SARS-CoV-2	34 014
3.	Liczba osób, u których wykryto zakażenie SARS-CoV-2	8 876
4.	Liczba decyzji o nałożeniu obowiązku kwarantanny/izolacji w warunkach domowych	10 715
5.	Liczba decyzji o zwolnieniu z kwarantanny lub jej skróceniu	106
6.	Liczba decyzji o odmowie zwolnienia/skrócenia kwarantanny	91
7.	Liczba kontroli działalności gospodarczej w zakresie obowiązujących nakazów, zakazów i ograniczeń w związku ze zwalczaniem epidemii COVID-19	114
8.	Liczba decyzji o nałożeniu kary grzywny za naruszenie obowiązujących nakazów, zakazów i ograniczeń w związku ze zwalczaniem epidemii COVID-19	7
9.	Kwota nałożonych decyzją kar grzywny	13 900zł
10.	Liczba decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie naruszenia obowiązujących nakazów, zakazów i ograniczeń w związku ze zwalczaniem epidemii COVID-19	7

Tabela 3 Zestawienie działań kontrolnych w latach 2019 – 2020 (nie dotyczy epidemii COVID 19)

	Epidemiologia		Higiena Żywności		Higiena Komunalna		Higiena Szkolna		Higiena Pracy		Ogółem	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Liczba obiektów skontrolowanych	138	19	859	365	440	148	258	109	178	40	1873	681
Liczba kontroli	269	25	875	378	562	153	288	109	220	42	2214	707
Pobór prób (woda, żywność, inne)	-	-	452	405	418	230	34	6	1	-	905	641
Liczba decyzji nakazowych	70	18	26	15	28	5	9	8	78	20	211	66
Liczba nałożonych mandatów	3	2	101	51	13	1	1	1	-	-	118	55
Kwota nałożonych mandatów	600	300	23100	9800	3200	200	100	100	-	-	27000	10400
Postępowanie egzekucyjne	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	0

Nadzór laboratoryjny

Nasze Laboratorium działa w strukturze Zintegrowanego Systemu Badań Laboratoryjnych Inspekcji Sanitarnej i wykonuje badania kału na obecność chorobotwórczych pałeczek jelitowych. W ramach usług zleconych wykonujemy odpłatnie badania wody do spożycia, oraz badania skuteczności procesów sterylizacji.

Tabela 4 Zestawienie liczbowe badań laboratoryjnych w latach 2017-2020

Rok		2017	2018	2019	2020
Rodzaj próbek					
Badania diagnostyczne w kierunku pałeczek Salmonella, Shigella	nadzór	1134	961	1571	507
	zlecenia	7742	6902	6743	3936
Identyfikacja serologiczna szczepów Salmonella	zlecenia	43	26	13	19
Badania mikrobiologiczne wody	zlecenia	952	902	897	705
Ocena skuteczności procesów sterylizacji	zlecenia	707	700	557	253

Urzędowe badania jakości żywności prowadzone są w Laboratorium przy WSSE w Gdańsku a badania jakości wody w Laboratorium przy PSSE w Lęborku.

W roku sprawozdawczym 2020 Laboratorium uzyskało potwierdzenie Polskiego Centrum Akredytacji spełnienia wymagań akredytacyjnych na znowelizowaną normę PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02.

Uzyskaliśmy również pozytywne wyniki w Programie Centralnego Ośrodka Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej POLMICRO 2020 w zakresie badań diagnostycznych.

SYTUACJA KADROWA STACJI

Zatrudnienie w Stacji na 31.12.2020 r. przedstawia się następująco:

Zatrudnienie ogółem - 40 osób, w tym 32 osoby z wyższym wykształceniem:

- Nadzór sanitarny - 28 osób
 - wykształcenie wyższe - 26 osób;
 - wykształcenie średnie - 2 osoby;
- Laboratorium - 5 osób
 - wykształcenie wyższe - 4 osoby;
 - wykształcenie średnie - 1 osoba;
- Dział pomocniczy – 7 osób.
 - wykształcenie wyższe - 3 osoby;
 - wykształcenie średnie – 3 osoby;
 - wykształcenie zawodowe - 1 osoba.

BUDŻET STACJI

Środki otrzymane z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego na wydatki budżetowe 3 592 376,70 zł w tym:

- Fundusz płac z pochodnymi 3 111 098,99 zł
- Wydatki rzeczowe 416 638,07 zł
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych 64 639,64 zł

W roku sprawozdawczym zakupiono sprzęt komputerowy, urządzenie chłodnicze, meble oraz telefony komórkowe na łączną kwotę 87 297 zł. Otrzymaliśmy również bezpłatnie z Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Ministerstwa Cyfryzacji w ramach digitalizacji Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z realizacją zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19:

- laptopy z monitorami - 23 szt.,

- telefony komórkowe Motorola G9 Play z abonamentem na 24 m-ce - 15 szt.,
- 21 aparatów GRANDSTREAM GXP1615, na których uruchomiono telefonię VOIP oraz łącze internetowe LTE z publicznym adresem IP.

W roku 2020 poniesiono dodatkowe koszty działań związanych ze zwalczaniem COVID-19 przez Stację – kwota ok 80 tys. zł . Prawie 3- krotnie wzrósł koszt zakupu usług pocztowych (o 60 tys. zł), 2-krotnie wrosły wydatki na artykuły biurowe. Dodatkowe koszty to zakup środków dezynfekcyjnych, środków ochrony osobistej, zamontowanie osłon w sekretariacie i punkcie poboru prób, zakup telefonów komórkowych i komputerów. Dofinansowanie z Ministerstwa Zdrowia na pokrycie tych dodatkowych wydatków wyniosło 27 tys. zł. Pracownicy Stacji w ramach nadgodzin przepracowali w 2020r 4200h, wypłata za nadgodziny w kwocie 230 tys. zł. sfinansowana została ze środków MZ.